

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

«Ρύθμιση χρεών και προϋποθέσεις απαλλαγής των υπερχρεωμένων καταναλωτών από τα χρέη τους»

(Πρόταση Νόμου)

Αθήνα, 24 Ιουνίου 2009

Διαδικασία

Στις 9 Απριλίου 2009, οι πολιτικοί εκπρόσωποι του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κα **Λούκα Κατσέλη** (για θέματα Οικονομίας) και **κ. Μιχάλης Χρυσοχοϊδης** (για θέματα Ανάπτυξης), στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης, απέστειλαν προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), δυνάμει του άρθρου 82 παρ. 3 του Συντάγματος, την Πρόταση Νόμου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με θέμα «**Ρύθμιση χρεών και προϋποθέσεις απαλλαγής των υπερχρεωμένων καταναλωτών από τα χρέη τους**».

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τις κυρίες **Μαργαρίτα Ζούλοβιτς** και **Ευαγγελία Κεκελέκη** και τους **κ.κ. Γεώργιο Τσατρήη, Κων/νο Γκουτζαμάνη, Ιωάννη Πούπκο** και **Νικόλαο Λιόλιο**.

Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Ν. Λιόλιος**.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι **κ.κ. Αντώνιος Μέγγουλης, Φραγκίσκος Κοτσώνης** και **Δημήτριος Σπυράκος**. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. μετείχε ο επιστημονικός σύμβουλος **Δρ. Αθανάσιος Παπαϊωάννου**, ο οποίος είχε και τον επιστημονικό συντονισμό της Επιτροπής. Ερευνητική στήριξη παρείχε η κα **Βαρβάρα Γεωργοπούλου**, υπεύθυνη Αρχείου και Βιβλιοθήκης της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τρεις (3) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της 18ης Μαΐου 2009.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε. που συνεδρίασε στις **24 Ιουνίου 2009**, μετά από σχετική συζήτηση στην οποία εισηγήτρια ήταν η κα **Ζούλοβιτς**, υιοθέτησε το ακόλουθο κείμενο που αποτελεί την υπ' αριθ. **219** Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. 219 _____ "Ρύθμιση χρεών υπερχρεωμένων καταναλωτών"

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΓΝΩΜΗΣ

Στην παρούσα Γνώμη, η υπό κρίση Πρόταση Νόμου αξιολογείται θετικά ως πρωτοβουλία ανάδειξης ενός πραγματικού προβλήματος και ενός αντίστοιχου κενού της ελληνικής νομοθεσίας και ως αφετηρία διαλόγου για τη διαμόρφωση του ενδεδειγμένου θεσμικού πλαισίου.

Παρά ταύτα, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι οι διατάξεις χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας προκειμένου να διευκρινισθούν μια σειρά από ζητήματα και να βρεθεί η σωστή τομή.

Μεταξύ άλλων, τονίζεται η ανάγκη: α) περαιτέρω εξειδίκευσης και συγκεκριμενοποίησης του θεσμού του εξωδικαστικού συμβιβασμού, β) συμπλήρωσης της έννοιας «αδυναμία πληρωμής», γ) να δοθεί το δικαίωμα στο δικαστήριο (κατόπιν αιτήματος κάποιου δανειστή) να ορίσει τη λεγόμενη «ύποπτη περίοδο» με συνέπειες παρεμφερείς προς αυτές που προβλέπει το Πτωχευτικό Δίκαιο, δ) να επανεξεταστούν οι παραδοσιακοί τρόποι δημοσιότητας υπό το πρίσμα των δυνατοτήτων που παρέχει το διαδίκτυο.

Στις κατ' άρθρον παρατηρήσεις, μεταξύ άλλων, σημειώνονται:

α) προβληματισμός για τη διάταξη που δίνει τη δυνατότητα ένταξης χρεών που προέρχονται από «περιορισμένη σε έκταση επαγγελματική δραστηριότητα που δεν προσδίδει στον οφειλέτη την εμπορική ιδιότητα»,

β) η ανάγκη περαιτέρω συγκεκριμενοποίησης της διαδικασίας ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη,

γ) η σκοπιμότητα να δοθεί στο δικαστήριο μεγαλύτερη ευχέρεια προσαρμογής ποσών και χρονικής περιόδου αποπληρωμής στα δεδομένα κάθε περίπτωσης,

δ) η πρόβλεψη ποινικών ευθυνών στην περίπτωση μη ειλικρινούς δήλωσης περιουσιακών στοιχείων και εισοδημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΝΟΜΟΥ

Η υπό κρίση Πρόταση Νόμου βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με θέμα «Ρύθμιση χρεών και προϋποθέσεις απαλλαγής των υπερχρεωμένων καταναλωτών από τα χρέη τους» περιλαμβάνει 8 άρθρα.

Με το **άρθρο 1** καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής της Πρότασης Νόμου. Η πρόταση αφορά χρέη φυσικών προσώπων που δεν προέρχονται από την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας ή που δεν προσδίδουν στον οφειλέτη εμπορική ιδιότητα.

Το **άρθρο 2** θέτει ως προϋπόθεση, για την ενεργοποίηση της διαδικασίας ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη, την υποβολή από τον οφειλέτη αίτησης με σκοπό την επίτευξη εξωδικαστικού συμβιβασμού και τη μη ευόδωση αυτής.

Το **άρθρο 3** ορίζει ως αρμόδιο δικαστήριο το Ειρηνοδικείο της κύριας κατοικίας του οφειλέτη.

Στο **άρθρο 4** προσδιορίζονται τα έγγραφα που πρέπει να καταθέσει στο Ειρηνοδικείο μαζί με τη σχετική

αίτηση ο οφειλέτης. Σε αυτά περιλαμβάνεται και το σχέδιο διευθέτησης οφειλών, το οποίο θα πρέπει να τέμνει τα συμφέροντα των δανειστών και να αντιστοιχεί προς την περιουσία, τα έσοδα και την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη.

Στη συνέχεια, περιγράφεται η ακολουθητέα διαδικασία στο δικαστήριο και οι σχετικές προθεσμίες. Επίσης, καθορίζονται τα σχετικά με τη συναίνεση των δανειστών. Ειδικότερα, το σχέδιο μπορεί να εγκριθεί και χωρίς ομοφωνία τους εφόσον συμφωνούν με αυτό περισσότεροι από τους μισούς δανειστές και το ύψος των απαιτήσεων όσον συμφωνούν υπερβαίνει το μισό των συνολικών απαιτήσεων.

Το **άρθρο 5** προβλέπει το διορισμό συνδίκου στην περίπτωση που υπάρχει ρευστοποιήσιμη περιουσία.

Το **άρθρο 6** καθορίζει τη διαδικασία ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη κάνοντας διάκριση ανάλογα με το αν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη και τα προσδοκώμενα

εισοδήματα είναι επαρκή ή όχι σε σχέση με τον αριθμό των δανειστών και το ύψος των απαιτήσεών τους. Ειδικότερα, στη δεύτερη περίπτωση το δικαστήριο μπορεί να προβλέψει την καταβολή ενός χρηματικού ποσού κάθε μήνα για 3 έως 5 έτη. Εάν με τη μέθοδο αυτή εξοφληθεί τουλάχιστον το 10% των συνολικών οφειλών, τότε το δικαστήριο κηρύσσει την απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη.

Με το **άρθρο 7** ο οφειλέτης υποχρεούται να δηλώνει με ειλικρίνεια τα περιουσιακά στοιχεία και τα εισοδήματά του και να επιτρέπει στους πιστωτές να έχουν πρόσβαση στα σχετικά στοιχεία.

Σε περίπτωση εκ δόλου παραβίασης αυτής της υποχρέωσης, εκπίπτει ο οφειλέτης από τη ρύθμιση και την απαλλαγή των χρεών.

Στο **άρθρο 8** ορίζεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα ή οποιοσδήποτε άλλος τρίτος δεν μπορούν να τηρούν δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς για πάνω από 3 έτη από τη λήξη της ρύθμισης των χρεών ή 5 έτη από την κήρυξη της απαλλαγής από τα χρέη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ο δανεισμός για ανάγκες που δεν συνδέονται με την άσκηση ενός επαγγέλματος αποτελεί ένα σύνηθες φαινόμενο σε όλες τις σύγχρονες, καταναλωτικές κοινωνίες. Στη χώρα μας, το φαινόμενο αυτό έλαβε σημαντική έκταση μόνο τις τελευταίες 1-2 δεκαετίες και συνέχισε να αναπτύσσεται μέχρι την πρόσφατη οικονομική κρίση.

Η εξέλιξη αυτή, όμως, δε συνοδεύτηκε από μέτρα πρόληψης της υπερχρέωσης, προαγωγής του υπεύθυνου δανεισμού και από τις δύο πλευρές, επαρκούς πληροφόρησης για τους κινδύνους του υπερδανεισμού, συμβουλευτικής υποστήριξης των καταναλωτών στην αντιμετώπιση των εξουθενωτικών καταστάσεων και αδιεξόδων που συνεπάγεται η υπερχρέωση. Η εύκολη πρόσβαση στον καταναλωτικό δανεισμό χωρίς αποτρεπτικές ασφαλιστικές δικλείδες, οδήγησε στην ανάληψη υποχρεώσεων που ήταν ή αποδείχθηκαν αναντίστοιχες με τα μελλοντικά εισοδήματά τους,

με αποτέλεσμα να υπονομευθεί σημαντικά η δυνατότητα ομαλής συμμετοχής τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή.

Πριν υπεισέλθει στην ουσία της Πρότασης Νόμου, η Ο.Κ.Ε. επιθυμεί να επαναλάβει για μια ακόμη φορά ότι πέραν από την κατασταλτική αντιμετώπιση του φαινομένου της υπερχρέωσης, ιδιαίτερη σημασία έχει προεχόντως η προληπτική αντιμετώπισή του. Προς την κατεύθυνση αυτή, εξακολουθεί η χώρα μας να έχει πολλά βήματα να κάνει, στο πλαίσιο της εμπέδωσης της αρχής του υπεύθυνου δανεισμού και προς τις δύο πλευρές. Με την ευκαιρία, τονίζεται ότι θα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα η Οδηγία 2008/48/EK, που αφορά στον «υπεύθυνο δανεισμό», ώστε η μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο να είναι ουσιαστική και αποτελεσματική.

Πέραν αυτού, σημειώνει ότι στη χώρα μας υπάρχει εκτεταμένη άδηλη οικονομία. Αυτό δημιουργεί κινδύνους που θα πρέπει να λαμβά-

νονται υπ' όψιν κατά το σχεδιασμό παρεμβάσεων με στόχο την κατασταλτική προστασία έναντι της υπερχρέωσης, ώστε να αποτρέπονται καταστρατηγήσεις.

Ως προς το συγκεκριμένο τώρα αντικείμενο της Πρότασης Νόμου, σημειώνονται τα εξής:

Το ελληνικό δίκαιο δεν προβλέπει τη δυνατότητα προστασίας ενός ιδιώτη όταν περιέλθει σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμής των χρεών του δεδομένου ότι το Πτωχευτικό Δίκαιο¹ αφορά, ως γνωστόν, μόνο σε εμπόρους και σε εμπορικά χρέη. Η έλλειψη² αυτή, που έχει έτσι και αλλιώς τη σημασία της σε κάθε χρονική περίοδο, γίνεται κρίσιμη σε μια περίοδο που έχουν ήδη συσσωρευτεί δανειακές υποχρεώσεις για τους ιδιώτες και ταυτόχρονα υπάρχει έντονη οικονομική κρίση και ύφεση.

¹ Για την πρόσφατη τροποποίηση του Πτωχευτικού Δικαίου στη χώρα μας, βλ. Γνώμη Ο.Κ.Ε. υπ' αριθμ. 180 (Ιούνιος 2007).

² Νομοθετικές ρυθμίσεις για τα ζητήματα αυτά έχουν θεσπίσει οι: Η.Π.Α., Καναδάς, Ιαπωνία, Ηνωμένο Βασίλειο, Δανία, Σουηδία, Νορβηγία, Αυστρία, Ολλανδία, Γερμανία, Βέλγιο, Γαλλία, Πορτογαλία, Τσεχία και Ιταλία (οι χώρες αναγράφονται με τη χρονική σειρά θέσπισης των νομοθεσιών αυτών).

Για το λόγο αυτό, η υπό κρίση Πρόταση Νόμου αξιολογείται θετικά ως πρωτοβουλία ανάδειξης ενός πραγματικού προβλήματος και ενός αντίστοιχου κενού της ελληνικής νομοθεσίας και αφετηρία διαλόγου για τη διαμόρφωση του ενδεδειγμένου θεσμικού πλαισίου.

Οι συγκεκριμένες όμως διατάξεις χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας προκειμένου να διευκρινισθούν μια σειρά από ζητήματα και να βρεθεί η σωστή τομή.

Προς το σκοπό αυτό, διατυπώνονται οι ακόλουθες επισημάνσεις:

α) Για να λειτουργήσει επιτυχώς ο θεσμός και να μη δημιουργηθεί μεγάλος φόρτος στα δικαστήρια, που θα οδηγήσει στην απαξίωσή του, θα πρέπει να αξιοποιηθεί η δυνατότητα εξωδικαστικού συμβιβασμού. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει το άρθρο 2 της Πρότασης Νόμου να εμπλουτισθεί περιγράφοντας με μεγαλύτερη σαφήνεια τις διαδικασίες και δίδοντας και κίνητρα για συμμετοχή σε αυτές. Γενικότερα, η ελληνική νομοθεσία πάσχει από καλά επεξεργασμένες διαδικασίες εξωδικαστικών συμβιβα-

σμών και κινήτρων/αντικινήτρων για αξιοποίησή τους.

β) Ο όρος της «μόνιμης αδυναμίας πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών» θα πρέπει να συνοδευτεί από την αναγραφή στο νόμο μιας ενδεικτικής περιπτώσιολογίας (συνδεόμενης κυρίως με τη σχέση του ύψους των οφειλών με το ύψος του εισοδήματος) προκειμένου να εφαρμόζεται από τα δικαστήρια αντικειμενικότερα και με ενιαίο τρόπο η έννοια της «αδυναμίας πληρωμής» και βέβαια να διασφαλισθεί ότι θα αποτρέπονται περιπτώσεις καταχρηστικής εφαρμογής του θεσμού (π.χ. αγορές υπερπολυτελών αγαθών αναντίστοιχων με το εισόδημα του οφειλέτη) αλλά και να μην αποκλείονται περιπτώσεις που οι οφειλέτες αποδεδειγμένα δεν διαθέτουν εισοδήματα για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Επίσης, θα πρέπει να δοθεί ρητά η δυνατότητα στο δικαστή να απορρίπτει καταχρηστικές περιπτώσεις, όπως όταν η υπερχρέωση δημιουργήθηκε από αγορά πολυτελών καταναλωτικών αγαθών (π.χ. αυτο-

κίνητα μεγάλου κυβισμού, σκάφη αναψυχής κ.λπ.).

γ) Θα πρέπει να ενισχυθεί η διάταξη του άρθρου 7 με ποινικές κυρώσεις αλλά και με ειδικότερη αναφορά στο δικαίωμα του δανειστή να αναζητήσει πληροφορίες μέσω της τραπεζικής οδού. Η δυνατότητα που υπάρχει σήμερα στο κοινό δίκαιο, προϋποθέτει τελεσίδικη δικαστική απόφαση για τη συγκεκριμένη οφειλή, κάτι που δεν θα υπάρχει κατ' ανάγκην στη διαδικασία της ρύθμισης των οφειλών.

δ) Πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο να δοθεί το δικαίωμα στο δικαστήριο (κατόπιν αιτήματος κάποιου δανειστή) να ορίσει τη λεγόμενη «ύποπτη περίοδο» με συνέπειες παρεμφερείς προς αυτές που προβλέπει το Πτωχευτικό Δίκαιο.

ε) Η διαδικασία θα πρέπει να συνοδευτεί από διασφαλίσεις δημοσιότητας, ώστε να μπορεί να λάβει έγκαιρα γνώση ο κάθε ενδιαφερόμενος, και ιδιαίτερα οι δανειστές. Με την ευκαιρία αυτή, η Ο.Κ.Ε. τονίζει πως οι παραδοσιακοί τρόποι δημοσιότητας που προβλέπονται στο δίκαιό μας είναι αναποτελεσματικοί

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. 219_____ "Ρύθμιση χρεών υπερχρεωμένων καταναλωτών"

και δαπανηροί και επιβάλλεται να δυνατότητων που παρέχει το
επανεξετασθούν υπό το πρίσμα των διαδικτύο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Παρ. 1

Προβληματισμό προκαλεί η διάταξη που δίνει τη δυνατότητα ένταξης και χρεών που προέρχονται από «περιορισμένη σε έκταση επαγγελματική δραστηριότητα που δεν προσδίδει στον οφειλέτη την εμπορική ιδιότητα». Το θέμα των επαγγελματικών χρεών είναι υπαρκτό πρόβλημα προς αντιμετώπιση, πλην όμως, στην παρούσα φάση καθιέρωσης ενός εντελώς νέου θεσμού θα πρέπει τα βήματα να είναι πολύ προσεκτικά. Γι' αυτό, η ρύθμιση των επαγγελματικών χρεών θα μπορούσε ενδεχομένως να αντιμετωπισθεί σε μεταγενέστερη φάση, όταν θα υπάρχει και η εμπειρία από την εφαρμογή του κρινόμενου νομοθετήματος.

Επίσης, δε διευκρινίζεται εάν στις επιλέξιμες οφειλές υπάγονται και οι οφειλές προς το Δημόσιο που δεν αφορούν επαγγελματική δραστηριό-

τητα (πρόστιμα, χρηματικές ποινές, μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών για οικιακούς/ές βοηθούς κ.λπ.). Η τυχόν εξαίρεση αυτών των οφειλών από το πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά.

Τέλος, θα πρέπει να εξεταστεί η καθιέρωση ενός περιορισμού στο πόσες φορές μπορεί ο οφειλέτης να κάνει χρήση της δυνατότητας απαλλαγής από τα χρέη.

Παρ. 2

Κατ' αρχήν, ισχύει η σχετική παρατήρηση της Γενικής Αξιολόγησης ως προς τον όρο «μόνιμη αδυναμία πληρωμής ...οφειλών».

Με τη διάταξη, τίθεται ως προϋπόθεση υπαγωγής στις διατάξεις «η οριστική ή *επαπειλούμενη* μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών».

Ο όρος «επαπειλούμενη», χωρίς περαιτέρω διευκρίνιση, θα προκαλέσει ασάφειες. Ενδεχομένως, θα πρέπει να συνδεθεί με αιφνίδια

γεγονότα (απόλυση, τραυματισμός) που θα δημιουργούν την προοπτική αδυναμίας πληρωμής στο άμεσο μέλλον.

Άρθρο 2

Διαδικασία εξωδικαστικού συμβιβασμού

Ισχύει η παρατήρηση της Γενικής Αξιολόγησης για την ανάγκη περαιτέρω συγκεκριμενοποίησης της διαδικασίας.

Ενδεικτικά διατυπώνονται οι ακόλουθες σκέψεις: θα μπορούσε να οριστεί ότι ο οφειλέτης, πριν προσφύγει στο κατ' άρθρο 3 αρμόδιο Δικαστήριο και σε κάθε περίπτωση εντός του προηγούμενου της υποβολής της αίτησης εξαμήνου, πρέπει να έχει κοινοποιήσει έγγραφη πρόσκληση με επισυναπτόμενο σχέδιο πρότασης για συμβιβαστική ρύθμιση των οφειλών τους προς κάθε ένα από τους πιστωτές του. Την πρόσκληση αυτή θα καταθέτει στον Συνήγορο του Καταναλωτή. Με αυτή θα καλεί τους πιστωτές του να απαντήσουν εγγράφως προς τον Συνήγορο του Καταναλωτή περί της αποδοχής ή μη της πρότασης συμβιβασμού, ή να

εκφράσουν τυχόν προτάσεις τους για τροποποίησή της, μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης.

Εφ' όσον οι πιστωτές δεν απαντήσουν καθόλου ή απαντήσουν αρνητικά στην παραπάνω πρόταση, θεωρείται ότι η προσπάθεια επίτευξης συμβιβασμού απέβη άκαρπη. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή υποχρεούται να χορηγεί στην περίπτωση αυτή στον οφειλέτη αντίγραφα των τυχόν εγγράφων απαντήσεων των πιστωτών ή βεβαίωση περί μη εμπρόθεσμης αποστολής από τους πιστωτές, προκειμένου ο οφειλέτης να προσφύγει στη συνέχεια στο κατ' άρθρο 3 αρμόδιο Δικαστήριο.

Άρθρο 4

Σχέδιο διευθέτησης οφειλών

1. Προβλέπεται, μεταξύ άλλων, πως η αίτηση για έναρξη διαδικασίας απαλλαγής από τα χρέη θα πρέπει να συνοδεύεται και από βεβαίωση του «Συνηγόρου του Καταναλωτή, Ένωσης Καταναλωτών ή άλλου δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα που συντρέχει τους καταναλωτές σε ζητήματα υπερχρέωσης» ότι πραγματοποιήθηκε προ-

σπάθεια εξωδικαστικού συμβιβασμού και απέτυχε.

Προς αποφυγή καταστρατηγήσεων, προτείνεται:

α) εφ' όσον πρόκειται για Ένωση Καταναλωτών θα πρέπει αυτή να συνοδεύεται από πιστοποιητικό εγγραφής της στο Μητρώο που προβλέπεται για τις Ενώσεις αυτές από το ν. 2251/1994 και

β) να απαριθμηθούν εξαντλητικά στο νόμο οι άλλοι «δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς» που συντρέχουν καταναλωτές σε ζητήματα υπερχρέωσης.

2. Η διάταξη αναφέρει ότι οι επιδόσεις γίνονται με μέριμνα του δικαστηρίου. Εκτιμάται ότι αυτό θα προκαλέσει καθυστερήσεις. Θα πρέπει ο οφειλέτης να μεριμνά για τις επιδόσεις.

3. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 4, «η διαδικασία αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης από το δικαστήριο για την επιβεβαίωση της διευθέτησης των οφειλών...».

Δεν καθίσταται σαφές από τη διάταξη αυτή για ποια διαδικασία πρόκειται. Αν πρόκειται για τη διαδικασία της πρότασης νόμου, η διάταξη είναι μάλλον περιττή

δεδομένου ότι δεν πρόκειται για αναστολή, αλλά για αναμονή εν όψει της έκδοσης της δικαστικής απόφασης. Αν πρόκειται για τη διαδικασία επιδίωξης ρευστοποίησης των απαιτήσεων από τους πιστωτές, αυτή προφανώς θα αναστελλόταν με την κοινοποίηση σε αυτούς της αίτησης υπαγωγής στις συγκεκριμένες διατάξεις από τον οφειλέτη, κατά τα προαναφερθέντα.

4. Θα πρέπει να προσδιοριστεί σε ποιο σημείο της διαδικασίας μπορούν να παρέμβουν οι δανειστές και με ποιο τρόπο. Θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να διασφαλισθεί η ισότητα των διαδίκων.

5. Τέλος, χρήσιμο θα ήταν, κατά την πρώτη και πιο δύσκολη φάση εφαρμογής του νόμου, να εκδοθούν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης υποδείγματα των απαιτούμενων πιστοποιητικών, καταλόγων και σχεδίων διευθέτησης των οφειλών, με γνώμονα αφενός μεν τη διευκόλυνση οφειλετών και πιστωτών και αφετέρου την αποφυγή παρερμηνειών και την απλοποίηση της διαδικασίας (σχετική πρόβλεψη υπάρχει στο γερμανικό δίκαιο).

Άρθρο 6

Διαδικασία ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη

Η διαδικασία ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη θα πρέπει να διαφοροποιηθεί ανάλογα με το εάν ο οφειλέτης διαθέτει περιουσιακά στοιχεία (πέραν μισθών ή συντάξεων). Είναι δύο διακριτές περιπτώσεις που θα πρέπει ως τέτοιες να τις μεταχειριστεί και το νομοθέτημα.

Θα πρέπει να τύχει ενδελεχούς επεξεργασίας το ζήτημα του χρόνου επέλευσης των διαφόρων αποτελεσμάτων που έχει αίτηση και η όλη διαδικασία (αναστολή εκτέλεσης, τοκοφορία κ.λπ.). Η παραπομπή στο Πτωχευτικό Δίκαιο ενδεχομένως δε θα δώσει σωστές λύσεις αλλά, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει οι σχετικές διατάξεις να αναγράφονται μέσα στο νομοθέτημα. Επί της ουσίας της επέλευσης των αποτελεσμάτων, η Ο.Κ.Ε. ενδεικτικά σημειώνει ότι η αναστολή της εκτέλεσης δε θα πρέπει να επέρχεται πριν από την επίδοση που προβλέπει το άρθρο 4 παρ. 4 στους δανειστές.

Παρ. 3

Προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι εάν δεν επαρκούν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την καταβολή επί 3-5 έτη ενός ποσού για την ικανοποίηση των δανειστών. Παράλληλα, καθορίζεται ελάχιστο όριο αποπληρωμής προκειμένου να επέλθει απαλλαγή το 10% των συνολικών οφειλών.

Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια στο Δικαστήριο, ώστε να προσαρμόζει τα ποσά και τη χρονική περίοδο αποπληρωμής στα δεδομένα κάθε περίπτωσης.

Θα πρέπει να προβλεφθεί ότι με την απόφαση θα καθορίζεται και το επί μέρους ποσό που θα παρακρατείται για την κάλυψη μέρους των λειτουργικών εξόδων του Δικαστηρίου ή την αμοιβή προσώπων που ορίζονται από το Δικαστήριο για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας.

Άρθρο 7

Καθήκον ειλικρινούς δήλωσης περιουσιακών στοιχείων και εισοδημάτων

Προβλέπεται ότι η εκ δόλου παράβαση της υποχρέωσης ειλικρινούς δήλωσης της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη επιφέρει την έκπτωσή του από τη ρύθμιση και την απαλλαγή των χρεών. Η αίτηση κάθε έχοντος έννομο συμφέρον μπορεί να υποβληθεί μέχρι και δύο έτη μετά την κήρυξη της απαλλαγής του οφειλέτη.

Θα πρέπει να προβλεφθούν και ποινικές ευθύνες. Επίσης, ο χρόνος εντός του οποίου θα μπορεί να

υποβληθεί η σχετική αίτηση θα πρέπει να επεκταθεί και να ταυτισθεί με το διάστημα παραγραφής των οφειλών κατά τις κοινές διατάξεις του αστικού δικαίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Χρήστος Πολυζωγόπουλος

Στην Ολομέλεια της 24^{ης} Ιουνίου 2009 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πολυζωγόπουλος Χρήστος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Στεφάνου Ιωάννης
Εκπρόσωπος ΣΕΒ

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Λιόλιος Νικόλαος
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Α' ΟΜΑΔΑ

Μπαρδάνη Ρένα
Εκπρόσωπος ΣΕΒ

Αντζινάς Νικόλαος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Λέντζος Δημήτριος
Β' Αντιπρόεδρος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ντουτουμής Γεώργιος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ασημακόπουλου Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ζούλοβιτς Μαργαρίτα
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Ψαρουδάκης Εμμανουήλ
Μέλος Δ.Σ. Ε.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Αρμενάκη Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Ε.Σ.Ε.Ε.

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Αμβράζης Γεώργιος
Εμπορικός Διευθυντής Π.Ο.Ε.

Τσατήρης Γεώργιος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Αλέπης Μιχάλης
Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Β' ΟΜΑΔΑ

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γκουτζαμάνης Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κολεβέντης Φώτης
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πουπάκη Κώστα
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κουτσιμπογιώργος Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαναρά Ζωή
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πετώνης Εμμανουήλ
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πούγκος Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Παναγόπουλου Ιωάννη
Προέδρου Γ.Σ.Ε.Ε.

Τούσης Αθανάσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αποστολόπουλος Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Σπανού Δέσποινα
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Ηλιόπουλος Ηλίας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Ξενάκης Βασίλειος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Γωνιωτάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Δροσοπούλου Σοφία
Σύμβουλος Δ.Σ.Α.

Μπέσης Κωνσταντίνος
Εκπρόσωπος ΓΕΩ.Τ.Ε.Ε.

Κεκελέκη Ευαγγελία
Γενική Γραμματέας ΚΕ.Π.ΚΑ.
σε αναπλήρωση του
Τσεμπερλίδη Νικολάου
Προέδρου Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

Γαζή Γιώτα
Μέλος Δ.Σ. Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Γιαννακόπουλος Βασίλειος
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Σωτηρίου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Παπανίκος Γρηγόριος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρος Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: 210 9249510-2, Fax: 210 9249514, e-mail: ipr@oke-esc.eu